

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
Președinte - Diaconu Iurie,
Judecători - Guzun Ion și Catan Liliana,
a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Teleba Veaceslav în numele inculpatului, prin care se solicită casarea parțială a sentinței Judecătorei Bălți din 02 februarie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2019, în cauza penală privindu-1 pe

Breazu Iuri XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 22.09.2017- 02.02.2018;
2. *instanța de apel*: 03.04.2018 -18.09.2019;
3. *instanța de recurs*: 27.12.2019 -25.03.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința judecătorei Bălți, sediul Sîngerei din 02 februarie 2018, Breazu Iuri a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Breazu Iuri a fost recunoscut vinovat de comiterea tentativei de omor prevăzut de art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal și art. 81 Cod penal, cu pedeapsa închisorii pe un termen de 15 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Cibotarul Eduard în latura prejudiciului moral și s-a încasat de la Breazu Iuri suma de 10 000 lei cu titlu de compensare a pagubei morale.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de Cibotarul Eduard în latura prejudiciului material în mărime de 1 590 lei, urmând ca asupra cunatumului să hotărască instanța civilă.

Cheltuielile judiciare în mărime de 3 646 lei au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, Inculpatul Breazu Iuri a fost condamnat pentru faptul că dânsul, la data de 01 iulie 2017, aproximativ la ora 08:50, pentru a-l conduce pe cet. Cibotarul Eduard în afara mun. Bălți, într-un loc mai puțin aglomerat, sub pretextul de a lua un motor auto la reparație din XXX, l-a convins pe acesta să se deplaseze în localitatea respectivă, cu automobilul ultimului de model „Renault Kango” cu n/î XXX, preventiv punând în salonul mașinii, după bancheta din față, un cuțit cu lungimea lamei de circa 13 cm. Apoi,

aproximativ la ora 10:20, deplasându-se pe traseul din extravilanul localității XXX, sub pretextul unor acuze de sănătate și necesitatea satisfacerii necesităților fiziologice, l-a rugat pe Cibotarul Eduard să oprească automobilului pe marginea traseului spre XXX, la o distanță de circa 800 metri până la sat.

Ulterior, în timp ce Cibotarul Eduard se afla la volan pe bancheta din față stânga, Breazu Iuri, intrând în salonul automobilului prin ușa laterală dreapta din spate, s-a apropiat de acesta și cu mâina stângă îl strangula de gât, iar cu dreapta, folosind cuțitul cu lungimea lamei de circa 13 cm., i-a aplicat lui Cibotarul Eduard multiple lovituri în diferite regiuni ale corpului, inclusiv o lovitură în regiunea tâmpiei și urechii drepte, două lovituri în regiunea capului, două lovituri în regiunea umărului drept și o lovitură în regiunea coastelor din partea stângă, i-a deteriorat ochelarii de văz în valoare de 1500 lei, lovituri de la care lama cuțitului s-a rupt în două. Cibotarul Eduard, pentru a evita acțiunile violente admise față de sine, s-a rupt din mâinile lui Breazu Iuri, a ieșit din salonul automobilului și fugind a traversat traseul, unde i-a fost acordat primul ajutor, iar Breazu Iuri din aceste cauze, independente de voința lui, a fost împiedicat de a-și realiza scopul omorului și depistând pe torpedoul automobilului portmoneul lui Cibotarul Eduard în valoare de 400 lei, în care se aflau bani în sumă de 50 euro, echivalent a 1035 lei și circa 90 lei, l-a sustras și a părăsit locul infracțiunii.

În rezultatul acțiunilor criminale ale lui Breazu Iuri, părții vătămate Cibotarul Eduard i-au fost cauzate dureri, suferințe fizice și psihice, i-a fost pusă în pericol viața și sănătatea, precum și provocate leziuni corporale sub formă de plăgi în regiunea pectorală dreapta, brațul drept, regiunea parietală stânga, care potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 136 D din 10.07.2017 se califică ca vătămări corporale ușoare.

Tot, Breazu Iuri a fost pus sub învinuire de comitere a infracțiunii prevăzute de lit.e), f) ale alin.(2) al art.188 Cod penal, și anume, pentru faptul, că la 01 iulie 2017, în jurul orelor 10 și 20 minute, aflându-se în calitate de pasager în automobilul de modelul „Renault Kango” cu n/î XXX, condus de cet.Cibotarul Eduard Constantin, în scopul sustragerii bunurilor altor persoane, a sumei de 700 euro, despre care știa că cet.Cibotarul Eduard, urma să o dețină asupra sa și folosind în calitate de armă, un cuțit cu lungimea lamei de circa 13 cm, l-a atacat pe acesta.

Așadar, inițial Breazu Iuri, sub pretextul unor acuze de sănătate și necesitatea satisfacerii necesităților fiziologice, l-a rugat pe Cibotarul Eduard să oprească automobilului pe marginea traseului dreapta spre XXX, la o distanță de circa 800 metri până la sat. Apoi, în timp ce Cibotarul Eduard se afla la volan pe bancheta din față stânga, Breazu Iuri, intrând în salonul automobilului prin ușa laterală dreapta din spate, s-a apropiat de acesta și aplicând violență periculoasă penatru viața și sănătatea lui, cu mâina stângă îl strangula de gât, iar cu dreapta, folosind cuțitul cu lungimea lamei de circa 13 cm., i-a aplicat lui Cibotarul Eduard multiple lovituri în diferite regiuni ale corpului, inclusiv o lovitură în regiunea tâmpiei și urechii drepte, două lovituri în regiunea capului, două lovituri în regiunea umărului drept și o lovitură în regiunea coastelor din partea stângă, i-a deteriorat ochelarii de văz în valoare de 1500 lei, lovituri de la care lama cuțitului s-a rupt în două, iar Cibotarul Eduard, pentru a evita acțiunile violente admise față de sine, s-a rupt din mînile lui Breazu Iuri, a ieșit din salonul automobilului și fugind a traversat

traseul, iar Breazu Iuri i-a sustras de pe torpedou, portmoneul acestuia în valoare de 400 lei, în care se aflau bani în sumă de 50 euro, echivalent a 1035 lei și 90 lei.

În scurt timp după aceasta, Breazu Iuri conștientizând acțiunile criminale comise, pentru a se desculpa și a crea impresia că acțiunile admise ar fi avut nu din interes material și fără a urmări scopul sustragerii bunurilor altor persoane, a abandonat portmoneul cu 50 euro în apropierea locului comiterii infracțiunii, iar banii în sumă de 90 lei i-a însușit, presupunând că acest fapt în condițiile respective, nu va fi observat.

În rezultatul acestor acțiuni criminale, părții vătămate Cibotarul Eduard i-au fost cauzate dureri fizice, suferințe fizice și psihice, vătămări corporale ușoare sub formă de plăgi în regiunea pectorală dreapta, brațul drept, regiunea parietală stânga, precum și o daună materială în proporții considerabilă în valoare de 3025 lei.

3. Nefiind de acord cu sentinței de condamnare, procurorul a contestat-o cu apel, prin care a solicitat, casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Breazu Iuri să fie recunoscut vinovat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b) și art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal și să-i fie aplicată în baza acestor legi, cu aplicarea art. 84 Cod penal, o pedeapsă de 18 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis și încasarea cheltuielilor judiciare.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că, sentința în partea condamnării lui Breazu Iuri în privința condamnării pe art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal este legală, însă în partea achitării pe art.188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal și neîncasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 3 646 lei ilegală.

Astfel, procurorul a menționat că, sentința de achitare a inculpatului pe art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, instanța de fond greșit a ajuns la concluzia că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

Argumentele instanței de fond precum că, inculpatul Breazu Iuri a confundat portmoneul cu telefonul său mobil și că era într-o stare psihoemoțională și nu putea dirija acțiunile sale nu pot fi acceptate, deoarece aceste obiecte diferă esențial, fiind imposibilă confundarea lor, iar starea lui se referă la aplicarea loviturilor, dar nu și la comportamentul ulterior. Mai mult ca atât, după ce partea vătămată s-a eliberat din mâinile inculpatului, inculpatul a ieșit din automobil, apoi a revenit și a sustras portmoneul cu care s-a sustras de la fața locului, fapte ce indică că Breazu Iuri își dirija acțiunile sale. Ulterior, după sustragerea 90 lei, inculpatul Breazu Iuri și-a cumpărat bere și țigări.

De asemenea, instanța de fond urma să delimiteze, că infracțiunea prevăzută la art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal face parte din categoria contra vieții și sănătății persoanei, obiectul constituind viața și integritatea fizică a victimei, pe când infracțiunea prevăzută la art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor contra patrimoniului, obiectul fiind bunurile victimei.

În asemenea circumstanțe, luându-se în considerație că Breazu Iuri a sustras portmoneul cu cauzarea unui prejudiciu de 1 525 lei, faptele urmează a fi calificate prin cumul de acțiuni, adică în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b) și art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

Totodată, procurorul a menționat că, prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 385 alin.(1) pct. 14) Cod de procedură penală referitor la rezolvarea chestiunii privind plata cheltuielilor judiciare.

3.1. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, inculpatul Breazu Iuri a contestat-o cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia cu adoptarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă. În apel inculpatul a invocat că, sentința primei instanțe este ilegală și neântemeiată, urmînd a fi anulată. Vina a recunoscut-o integral și nu i s-a admis demersul cu privire la examinarea cauzei în procedură simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

De asemenea, a indicat dezacordul cu aprecierea probelor și stabilirea unei pedepse prea aspre.

3.2. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul Vladislav Teleba în numele inculpatului Breazu Iuri, a contestat-o cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Breazu Iuri să fie recunoscut nevinovat pe art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal pe motiv că nu întrunesc elementele infracțiunii, iar acțiunea civilă să fie respinsă.

În apel avocatul a invocat, dezacordul cu concluziile instanței precum că Breazu Iuri a avut scop de omor, dar nu l-a realizat din motive independente de voința lui.

În primul rând, din datoria de 2 500 euro, Breazu Iuri a restituit 300 euro, fapt recunoscut de partea vătămată, ce indică că acesta își ținea promisiunea. Astfel, motivul de omor pentru a nu restitui datoria nu-și găsește confirmare. Dimpotrivă, partea vătămată îi era dator cu 8 000 lei lui Breazu Iuri.

În al doilea rând, nu poate fi reținută ca probată circumstanța pregătirii cuțitului de bucătărie în calitate de armă din motiv că acces în automobilul lui Cibotarul Eduard avea mai multe persoane. Cuțitul putea fi lăsat de Cibotarul Eduard sau lucrătorii spălătorii.

În al treilea rând, nu poate fi vorba de pregătire de omor, deoarece traseul ales Bălți-Țambula este aglomerat și nu se putea comite omorul fără a nu fi văzut și auzit de careva persoane străine. Aceste circumstanțe dovedesc, că acțiunile lui Breazu Iuri au fost spontane, drept urmare a comportamentului înjositor și umilitor al părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2019, au fost respinse apelurile declarate de către avocatul Vladislav Teleba în numele inculpatului Breazu Iuri și de ultimul, ca fiind nefondate.

Apelul procurorului, a fost admis, casată sentința primei instanțe, în latura penală și a cheltuielilor judiciare, rejudecată cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Breazu Iuri se consideră condamnat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani.

Breazu Iuri se recunoaște vinovat în baza art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, de-i stabilit lui **Breazu Iuri** o pedeapsă penală definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani.

Potrivit art. 72 alin.(4) Cod penal, se dispune executarea de către **Breazu Iuri** a pedepsei cu închisoare în penitenciar de tip închis.

Se încasează de la inculpatul **Breazu Iuri** în folosul statului suma de 1 398 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat:

Cu referire la apelurile declarate de apărător și inculpat în raport cu infracțiunea prevăzută de art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal și materialele cauzei, instanța a considerat că, instanța de fond a respectat normele procesuale-penale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală.

La pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt, de drept și just a tras concluzia că inculpatul Breazu Iuri urmează a fi recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii imputate de tentativă de omor.

De asemenea, instanța de apel a considerat că, instanța de judecată a ținut cont la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă în baza art. 27, 145 alin.(2) lit. a), b) Cod penal de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, de poziția părții vătămate și urmările prejudiciabile, fapt pentru care aceasta urmează a fi menținută.

Din raportarea argumentelor apelului procurorului, instanța de apel a ajuns la concluzia, că sentința este neîntemeiată și nemotivată sub aspectele menționate, or, instanța de fond a emis o sentință de achitare de sub învinuire de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. a), e) Cod penal, fără a soluționa în deplină măsură chestiunile ce se cuprind la art. 385 Cod de procedură penală și fără o apreciere la justa valoare, în conformitate cu art. 93-101 Cod de procedură penală, a probelor prezentate de părți și cercetate în ședința de judecată.

Instanța de fond în mod eronat a apreciat probele prezentate de partea acuzării și incorect le-a raportat la prevederile legale.

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond, achitându-l pe Breazu Iuri de sub învinuire de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. a), e) Cod penal, n-a dat deplină eficiență faptei infracționale imputate lui Breazu Iuri în raport cu materialele cauzei și prevederile legale.

Concluzia instanței de fond de a pronunța o sentință de achitare în această parte este una incorectă atât din punct de vedere al circumstanțelor faptei, cât și a prevederilor legale, de aceea o așa soluție nu poate fi menținută.

În instanța de apel au fost ascultate părțile pe argumentele apelului, iar după reluarea cercetării judecătorești, au fost audiați partea vătămată, inculpatul și au fost cercetate probele scrise.

În baza acestora, instanța de apel a reținut că, Breazu Iuri a comis fapta infracțională de tâlhărie în următoarele circumstanțe, care cuprind următoarea calificare juridică:

Breazu Iuri, la 01 iulie 2017, în jurul orelor 10 și 20 minute, aflându-se în calitate de pasager în automobilul de modelul "Renault Kango" cu n/î

XXX, condus de cet. Cibotarul Eduard Constantin, în scopul sustragerii bunurilor altor persoane, a sumei de 700 euro, despre care știa că cet. Cibotarul Eduard, urma să o dețină asupra sa și folosind în calitate de armă, un cuțit cu lungimea lamei de circa 13 cm, l-a atacat pe acesta.

Așadar, inițial Breazu Iuri, sub pretextul unor acuze de sănătate și necesitatea satisfacerii necesităților fiziologice, l-a rugat pe Cibotarul Eduard să oprească automobilului pe marginea traseului dreapta spre s. Octeabriscoe r-ul Sîngerei, la o distanță de circa 800 metri până la sat. Apoi, în timp ce Cibotarul Eduard se afla la volan pe bancheta din față stânga, Breazu Iuri, intrând în salonul automobilului prin ușa laterală dreapta din spate, s-a apropiat de acesta și aplicînd violență periculoasă penatru viața și sănătatea lui, cu mâina stîngă îl strangula de gât, iar cu dreapta, folosind cuțitul cu lungimea lamei de circa 13 cm, i-a aplicat lui Cibotarul Eduard multiple lovituri în diferite regiuni ale corpului, inclusiv o lovitură în regiunea tâmplei și urechii drepte, două lovituri în regiunea capului, două lovituri în regiunea umărului drept și o lovitură în regiunea coastelor din partea stîngă, i-a deteriorat ochelarii de vîz în valoare de 1500 lei, lovituri de la care lama cuțitului s-a rupt în două, iar Cibotarul Eduard, pentru a evita acțiunile violente admise față de sine, s-a rupt din mâinile lui Breazu Iuri, a ieșit din salonul automobilului și fugind a traversat traseul, iar Breazu Iuri i-a sustras de pe torpedou, portmoneul acestuia în valoare de 400 lei, în care se aflau bani în sumă de 50 euro, echivalent a 1035 lei și 90 lei.

În scurt timp după aceasta, Breazu Iuri conștientizînd acțiunile criminale comise, pentru a se desculpa și a crea impresia că acțiunile admise ar fi avut nu din interes material și fără a urmări scopul sustragerii bunurilor altor persoane, a abandonat portmoneul cu 50 euro în apropierea locului comiterii infracțiunii, iar banii în sumă de 90 lei i-a însușit, presupunînd că acest fapt în condițiile respective, nu v-a fi observat.

În rezultatul acestor acțiuni criminale ale lui Breazu Iuri, părții vătămate Cibotarul Eduard i-au fost cauzate dureri fizice, suferințe fizice și psihice, vătămări corporale ușoare sub formă de plăgi în regiunea pectorală dreapta, brațul drept, regiunea parietală stînga, precum și o daună materială în proporții considerabilă în valoare de 3025 lei.

Prin acțiunile sale Breazu Iuri Alexei a comis infracțiune prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. e),f) Cod penal.

Faptele infracționale prevăzute la art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b) Cod penal și art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal se confirmă prin probele verbale, declarațiile inculpatului Breazu Iuri, declarațiile părții vătămate Cibotarul Eduard, declarațiile martorilor P.Dațco, N.Mihenco, M.Col, G.Racioc, O.Scutaru, E.Antonova, A.Palii, M.Meșcereacov, P.Botnari, Ig.Budeci, S.Ușacov, A.Dvornicenco, L.Orlovski, T.Breazu, S.Breazu și probele scrise: cercetate în ședința de judecată a instanței de fond, suplimentar în instanța de apel, printre care: procesul-verbal de sesizare despre săvîrșirea infracțiunii din 01.07.2017 Vol.I.f.d.13, raportul de constatare despre săvîrșirea infracțiunii din 21.08.2017 Vol.I f.d.14, raportul privind recepționarea apelului telefonic din 01.07.2017 Vol.I f.d. 15, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.07.2017 Vol.I fd. 17-25, procesul-verbal de examinare a obiectului din 01.07.2017 Vol.I f.d.27-30, procesul-verbal de

examinare a obiectului din 01.07.2017 Vol.I f.d.31-32, ordonanța de recunoaștere a obiectului în calitate de corp delict din 01.07.2017 Vol.I f.d.33, ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată din 01.07.2017 Vol.I f.d.39, procesul-verbal e examinare a obiectului din 18.08.2017 Vol.I f.d.63-66, raportul de exepertiză judiciară nr.136D din 10.07.2017 Vol.I f.d.88-89, raportul de exepertiză judiciară nr.H4a-2017 din 28.08.2017 Vol.I f.d.99-100 precum și declarațiile părții vătămate Cibotarul Eduard; procesul-verbal de sesizare despre infracțiuni din 01.07.2017 și raportul de constatare despre săvârșirea infracțiunii din 21.08.2017; rapoartele privind recepționarea apelului telefonic din 01.07.2017; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.07.2017; raportului de expertiză judiciară nr. 136D din 10.07.2017; martorii audiați în ședința instanței de fond P.Datco, N.Mihenco, M.Col, G.Racioc, O.Scutaru, E.Antonova, A.Palii, M.Meșcereacov, P.Botnari, Ig.Budeci, S.Ușacov, A.Dvornicenco, L.Orlovschi, T.Breazu, S.Breazu au confirmat circumstanțe importante ale cauzei penale, care completează cronica de desfășurare a evenimentelor.

Deși inculpatul Breazu Iuri, n-a recunoscut vina, vinovăția acestuia se confirmă prin probele administrate de organul de urmărire penală, cercetate în instanța de fond și suplimentar în instanța de apel.

Probele care au fost administrate în cadrul urmăririi penale, cercetate în cadrul ședinței de judecată, suplimentar în instanța de apel, corespund criteriilor de admisibilitate, acestea fiind în corespundere cu prevederile art. 93-101 Cod de procedură penală, fiind pertinente, concludente, utile, veridice și coroborează între ele, reflectând realitatea obiectivă pe caz.

Instanța de apel a menționat că, omorul săvârșit cu premeditare presupune întrunirea concomitentă a trei condiții: 1) trecerea unui interval de timp din momentul luării hotărârii de a săvârși omorul și până la momentul executării infracțiunii; 2) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să mediteze, să-și concentreze forțele sale psihice în vederea asigurării reușitei acțiunii sale; 3) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să treacă la săvârșirea unor acte de pregătire de natură să întărească hotărârea luată și să asigure realizarea ei.

În speța data, s-a stabilit cu certitudine că, inculpatul Breazu Iuri a avut un împrumut de la partea vătămată, că se certase cu acesta, deoarece era nemulțumit de condițiile de muncă și după cea revenit la automobil, a intrat pe la spate, unde știa cu certitudine că era cuțitul, cu care a atacat partea vătămată.

Aceste circumstanțe indică cert că, la Breazu Iuri a existat premeditarea, pregătind din timp cuțitul pentru a-și realiza scopul de omor.

Instanța de apel a reținut că, interesul material constituie motivul generat de necesitatea făptuitorului de a-și spori activul patrimonial (*de a obține sau de a reține un câștig material*) sau de a-și micșora pasivul patrimonial (*de a se elibera de cheltuieli materiale*). Ipotezele în care este aplicabilă circumstanța agravantă, prevăzută la art. 145 alin. (2) lit. b) Cod penal, sunt: 1) omorul săvârșit în vederea obținerii banilor, a bunurilor, a unor drepturi patrimoniale, a avansării într-o funcție, presupunând o retribuție mai mare, a moștenirii, a încheierii unei convenții avantajoase în viitor, a altor foloase sau avantaje materiale; 2) omorul persoanei, care are dreptul de întreținere, de către persoana care are obligația de întreținere, în

scopul eliberării de această obligație; 3) omorul săvârșit în vederea primirii sumei asigurate; 4) omorul săvârșit în scopul neachitării datoriei sau în scopul amânării achitării datoriei; 5) omorul săvârșit în scop de canibalism, cu precizarea că făptuitorul dorește să beneficieze de Calitățile de consum ale corpului victimei, etc.

Dimpotrivă, fapta nu poate fi calificată ca omor săvârșit din interes material în următoarele cazuri: 1) câștigul material apare doar ca ocazie pentru săvârșirea omorului din motive huliganice sau din alte asemenea motive; 2) fapta a avut loc în timpul când făptuitorul își păzea bunurile sale sau bunurile altor persoane; 3) fapta a fost săvârșită în scopul recuperării de către făptuitor a propriilor bunuri (sau a bunurilor altor persoane) care se aflau ilegal la victimă; 4) fapta a fost săvârșită în legătură cu nedorința victimei de a executa, față de făptuitor, obligațiunile patrimoniale; 5) fapta a fost săvârșită din răzbunare pentru prejudiciul material cauzat făptuitorului, etc.

Pentru aplicarea răspunderii conform art. 145 alin.(2) lit. b) Cod penal, este necesar ca interesul material să apară la făptuitor până la terminarea executării faptei prejudiciabile: anterior săvârșirii omorului sau chiar în timpul săvârșirii acestuia.

Dacă interesul material apare la făptuitor ulterior momentului în care își finalizează executarea faptei de omor a victimei, răspunderea se va aplica în conformitate cu art. 145 (*cu excepția alin. (2) lit.b) Cod penal*), dacă nu există alte agravante.

Dacă făptuitorul a urmărit interesul material la săvârșirea omorului, însă acest interes nu s-a realizat, răspunderea se va aplica în conformitate cu art. 145 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În cazul în care făptuitorul a urmărit interesul material la săvârșirea omorului, iar acest interes s-a realizat, răspunderea se va aplica în conformitate cu art. 145 alin. (2) lit. b) și, eventual, o altă normă din Codul penal (*de exemplu, art. 186-192, 192¹, 192², 217⁴, 222, 290, 360 sau altele*).

În speța data, inculpatul Breazu Iuri la săvârșirea tentativei de omor a urmărit scopul atât de a se elibera de datorii pe care le avea față de E. Cibotarul, cât și de a obține câștig material cu suma 700 euro pe care presupunea că o deține E.Cibotarul, de aceea acesta urmează a fi recunoscut vinovat și condamnat și pe art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

Litera e) de la alin.(2) a art.188 Cod penal se confirmă prin pregătirea și atacarea cu cuțitul, iar litera f) de la alin.(2) a art. 188 Cod penal se confirmă prin cauzarea unei daune considerabile părții vătămate.

În partea tentativei de omor, instanța de apel a reținut că, Breazu Iuri nu și-a dus până la capăt intențiile de omor din motive independente de voința lui, deoarece partea vătămată s-a smuls din mâinile lui și a ieșit în mijloc de traseu, unde a solicitat și a fost ajutat de persoanele care se deplasau cu automobilul pe acest segment de drum.

În concluzie, instanța de apel a considerat că, inculpatul Breazu Iuri a comis infracțiunile prevăzute la art.27, 145 alin.(2) lit. a), b) și art. 188 alin.(2) lit.e), f) Cod penal și pentru comiterea acestor infracțiuni, necesită a fi pedepsit penal conform normelor respective.

De asemenea, criteriile generale de individualizare a pedepsei sînt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia, de aceea persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă legală, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a reținut în sarcina inculpatului Breazu Iuri și a luat în considerație prevederile art. 2, 7, 27, 61, 75-78, art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b) și art. 188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal, ținând astfel cont de gravitatea infracțiunilor comise (*infracțiuni grave și excepțional de grave*), motivul și scopul acestora (*dorința de a-și mări patrimoniul pe seama părții vătămate cu scopul cupidant și de omor*), de personalitatea celui vinovat (*prezența anterioarelor condamnări penale, lipsa evidenței la medicii narcolog și psihiatru*), de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, nerecunoașterea vinei, nerecuperarea daunelor materiale și morale și celelalte împrejurări individuale ale cazului.

De aceea, scopurile pedepsei prevăzute la art. 61 Cod penal de restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane vor fi atinse doar prin stabilirea pedepsei cu închisoare cu executare reală.

Cu referire la apelul *procurorului*, instanța de apel a ținut să menționeze următoarele:

Cât ține de anularea achitării și condamnarea inculpatului Breazu Iuri în baza art.188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, instanța de apel a considerat întemeiată această solicitare pentru motivele expuse mai sus.

Referitor la solicitarea de încasare a cheltuielilor judiciare, instanța de apel a considerat argumentele procurorului întemeiate în partea ce ține de cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Din materialele cauzei penale, sentință și apel rezultă, că cheltuielile în sumă de 3 646,01 lei țin de cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare, și anume, 1) raportul de expertiză judiciară nr. 136 D din 10.07.2017 în sumă de 320 lei (Vol.I f.d.88-89); 2) raportul de expertiză judiciară nr. 114a-2017 din 28.08.2017 în sumă de 1078 lei Vol.Ifd.99-100; și cheltuielile suportat de organul de urmărire penală (salariul ofițerului de urmărire penală, procurorului și birotică) în sumă de 2248,01 lei (Vol. 1, f.d. 230).

Astfel, potrivit prevederilor art. 227 alin. (1), alin.(2) pct. 5), 229 Cod de procedură penală, ținând cont de faptul că Breazu Iuri este vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 145 alin.(2) lit.a), b) și art. 188 alin.(2) lit. e), f) Cod penal și urmează a fi condamnat, cu stabilirea pedepsei, urmează a fi încasate de la acesta cheltuielile judiciare ce țin de efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 1 398 lei.

Suma de 1398 lei în raport cu starea materială a inculpatului Breazu Iuri nu poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

5. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, avocatul Teleba Veaceslav în numele inculpatului, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită

casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința inculpatului Breazu Iuri. Recurentul invocă aceleași argumente indicate în cererea de apel.

6. Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei și ținând cont de referința procurorului, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cauzele stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat de avocatul Teleba Veaceslav în numele inculpatului Breazu Iuri împotriva hotărârilor menționate, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 18 septembrie 2019, în prezența participanților la proces, inclusiv avocatului Teleba Veaceslav, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, avocatul fiind înștiințat despre data pronunțării deciziei motivate, iar potrivit prevederilor art. 319 alin. (2) Cod de procedură penală, partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la unul din aceste termene.

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, decizia motivată a fost pronunțată la 16 octombrie 2019. Avocatul Teleba Veaceslav și inculpatul, din motive neîntemeiate, nu s-au prezentat la data pronunțării deciziei integrale, cunoscând despre acest fapt iar decizia fiind publicată pe pagina web a instanței. Totodată, instanța a expediat copia deciziei motivate, pentru informare în adresa tuturor participanților la proces care nu s-au prezentat la pronunțarea deciziei motivate, inclusiv avocatului Teleba Veaceslav și inculpatului.

Avocatul Teleba Veaceslav în numele inculpatului a declarat recurs împotriva hotărârile anterioare la 22 noiembrie 2019.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a epuizat la 18 noiembrie 2019. Astfel, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de apărător, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Totodată, Colegiul penal reține, că termenul de declararea recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage la decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

Referitor la argumentele recurentului, expuse în pct. 5 din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că termenul de 30 zile

pentru depunerea recursului ordinar de către avocatul Teleba Veaceslav în numele inculpatului, este depășit, prin urmare, recursul ordinar declarat de el este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Teleba Veaceslav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2019, în cauza penală privindu-1 pe **Breazu Iuri XXX**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **08 mai 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan